

1. Revolutie in beweging

De impact van de seksuele revolutie op de westerse samenleving

Inleiding

‘Wij leven in het midden van een revolutie.’ Zo begint de Amerikaanse theoloog Albert Mohler zijn boek *We cannot be silent*. Wie het nieuws bijhoudt, weet dat Mohler gelijk heeft.

Ter illustratie enkele voorbeelden uit het recente nieuws.

Eerste bericht: ‘Jay Keck, een vader uit Chicago, kan praten wat hij wil, maar het helpt niet. Zijn dochter wil jongen zijn en de school steunt de leerling. Op school draagt die een jongensnaam, thuis blijven de ouders het kind met de meisjesnaam aanspreken. Zonder dat de ouders er ook maar iets van wisten, erkende de school de wens van Kecks dochter dat ze voortaan als jongen het leven wilde doorgaan. Een gesprek met de schoolleiding leverde niets op. Die beriep zich op een directief van Obama dat scholen verplicht zijn de transgenderwens van leerlingen te accepteren.’¹

Tweede bericht: op 28 mei 2019 nam de Tweede Kamer, op initiatief van Tweede Kamerlid voor D66 Vera Bergkamp, een motie aan om zogenaamde homogenezingstherapie te verbieden. In Nederland kun je met ondersteuning van de zorgverzekeraar wel kostbare behandelingen krijgen om je geslachtelijke oriëntatie te veranderen, maar homo’s die op eigen initiatief en vrijwillig hulp zoeken in de worsteling met hun seksuele gevoelens en op verandering hopen, laat men in de kou staan.

Derde bericht: de Protestantse Kerk in Nederland biedt sinds het voorjaar van 2019 een liturgie aan voor de inzegening van transgenders. Mensen die een geslachtsveranderende behandeling hebben ondergaan of willen ondergaan, kunnen in hun gemeente een zegen vragen over hun transitie van man naar vrouw of van vrouw naar man.

1. *Reformatorisch Dagblad*, 21 augustus 2019.

Vierde bericht: Op een niet nader te noemen school in Nederland zit een meisje dat voortaan als jongen door het leven wil gaan. Personeel van deze protestants-christelijke school krijgt de instructie om haar voortaan ook als zodanig aan te spreken. Als een van de docenten aangeeft dat ze daar om principiële redenen grote moeite mee heeft en volgens haar geloofsovertuiging mannen wil aanspreken als mannen en vrouwen als vrouwen, wordt ze door de directie op het matje geroepen.

Inderdaad, ‘wij leven in het midden van een revolutie ...’

Nieuwe wereld

Die revolutie is niet van vandaag – en die is ook na vandaag niet ten einde. Het is een revolutie die het morele landschap van in elk geval het Westen (Europa, Amerika) voorgoed veranderd heeft en zal blijven veranderen. De wereld wordt nooit meer zoals hij was. We hebben de oude wereld achter ons gelaten en zijn een nieuwe wereld binnengegaan. In die oude wereld was het huwelijk ‘de norm, de verwachting, het teken van volwassenheid en de enige sociaal gesanctioneerde context voor seksuele gemeenschap en voortplanting’.² Die wereld ligt achter ons. Wij leven nu in een nieuwe wereld, een wereld die verdacht veel lijkt op de wereld zoals de Engelse schrijver Aldous Huxley die al bijna negentig jaar geleden voorspelde in zijn bekende boek *Brave New World*: een heerlijke nieuwe wereld.

Met bijna profetische blik schilderde Huxley al in 1932 de wereld zoals we die vandaag zijn ingegaan. In zijn boek voorziet hij een wereld waarin genot en seks het dagelijks genoeg van jong en oud wordt. Kinderen – die uiteraard niet meer thuis opgroeien, maar hun tijd doorbrengen op kinderdagverblijven – leren daar zinnen als: ‘Wat u vandaag vreugde brengt, stel dat niet uit tot ’s nachts.’ Ze lopen naakt rond op het gras en spelen het spel ‘hoe doen de grote mensen het’. Kinderen die dit niet leuk vinden, worden als ziek beschouwd. De meeste mensen in *Brave New World* zijn van kinds af aan gesteriliseerd en voor degenen die dat niet zijn, is er de Malthusgordel en de voorbehoedsdrill, zodat anti-

2. Mohler, *We Cannot Be Silent*, 28.

conceptie altijd voorhanden is. Zonder dat ze het doorhebben, zijn de bewoners van deze nieuwe wereld slaaf van hun vrijheid en zijn ze dermate geïndoctrineerd dat ze hun slavernij als vrijheid beschouwen. Toen Huxley ruim vijftien jaar later – dus eind jaren veertig – aan het woord kwam over zijn boek, zei hij: ‘Toen plaats- te ik deze utopie zeshonderd jaar in de toekomst. Vandaag lijkt het heel goed mogelijk dat zulke terreur binnen een eeuw ons deel zal zijn.’ Voor sommige onderdelen die hij in zijn boek beschreef, geldt dat het niet eens een eeuw geduurd heeft voor ze werkelijk- heid werden. Hoe ‘de grote mensen het doen’ wordt Nederlandse kinderen op school vakkundig bijgebracht door Dokter Corrie en de implantaten van Organon brengen de permanente anticonceptie onder huidbereik voor miljoenen vrouwen.

Dit hoofdstuk biedt in hoofdlijnen een schets van hoe we in deze ‘nieuwe wereld’ terechtkwamen. In wat er volgt, wordt inge- gaan op de achtergrond en de betekenis van de seksuele revolutie om vervolgens een aantal effecten daarvan onder de loop te ne- men. De nieuwe wereld van vandaag valt alleen te begrijpen als je ook inzicht hebt in de transitie die er plaatsgevonden heeft van de oude wereld naar de nieuwe – en daarvoor is inzicht in de seksuele revolutie onontbeerlijk.

De seksuele revolutie

Als het gaat om de seksuele revolutie wordt vaak het jaartal 1968 genoemd. Dat is juist, maar slechts ten dele. Het jaar 1968 met zijn studentenopstanden en demonstraties is inderdaad een markerings- punt, maar zeker geen omslagpunt. Die omslag hing al veel langer in de lucht. Revoluties komen meestal niet uit de lucht vallen – en dat geldt zeker voor de seksuele revolutie. Wat er in de jaren zestig gebeurde, was dat allerlei ideeën en opvattingen – die op allerlei plaatsen al onderhuids aanwezig waren – tot een doorbraak kwa- men. Met andere woorden: vóór 1968 was er al veel zaad gestrooid, zaad dat lang gesluimerd had, maar toen tot rijping en doorbraak kwam. Twee belangrijke namen die hier genoemd moeten worden zijn die van Kinsey en Hirschfeld. Magnus Hirschfeld, een Duitse wetenschapper, was van mening dat homoseksualiteit een variant van de natuur is. Ook was hij ervan overtuigd dat een mens niet

zonder meer man of vrouw is, maar een mix van mannelijke en vrouwelijke onderdelen – een gedachte die vandaag springlevend is: seksuele oriëntatie is fluïde. Een soortgelijke gedachte werd ook gepromoot door de Amerikaanse seksuoloog Alfred Kinsey. In een lezing in 1939 vertelde Kinsey dat hij geëvolueerd was door het biologische fenomeen variatie. Denkend vanuit een evolutionistisch kader stelde hij dat variatie de bron is van vooruitgang. Zonder variatie is de wereld gedoemd tot stilstand. Kinsey betreft deze opvatting ook op seksualiteit. Vanuit een evolutionistisch paradigma legitimeert hij alle vormen van seksualiteit. Variatie is immers volgens de evolutietheorie de oorzaak van alle progressie. Voor Kinsey zijn er geen grenzen aan wat seksueel mogelijk is. Kinsey is daarmee de vader van wat vandaag bekend staat als ‘panseksualiteit’: de opvatting dat er geen grenzen zijn aan seksuele voorkeuren. Monogamie en heteroseksualiteit is niet slechter of beter dan polygamie, biseksualiteit of homoseksualiteit. Alles is mogelijk, want niets ligt vast. Seksualiteit is in wezen moreel neutraal. De eindeloze variatie en verschillende seksuele voorkeuren zijn niet intrinsiek goed of fout, maar een gegeven.

Het zijn deze ideeën – die al decennia voor de seksuele revolutie de ronde doen – die met name tijdens de jaren zestig tot doorbraak en bredere aanvaarding komen. Het succes van deze revolutie is te wijten aan het brede spectrum aan partijen dat de handen ineensloeg en zich bereid toonde de nieuwe ideeën te verspreiden: linkse intellectuelen zorgden voor de wetenschappelijke theorie, psychologen voerden deze ideeën door in hulpverleningsprogramma's, politici namen het op in hun verkiezingsprogramma's, juristen droegen bij aan verandering in wetgeving, machtige industriëlen, zoals de Rockefeller's en tegenwoordig Bill Gates, zorgden voor het geld en de media en entertainmentindustrie (denk alleen al aan de impact van popmuziek en Hollywoodfilms!) zorgden voor de verspreiding en acceptatie van de nieuwe opvattingen onder de bevolking.

Als gesproken wordt over de seksuele revolutie is het handzaam daarin drie fases te onderscheiden. De seksuele revolutie is geen monolithisch blok, maar een beweging waarvan de fronten voortdurend verschuiven. Globaal zijn er drie fases aan te wijzen.

Fase I

De eerste is die van de jaren zestig, waarbij onder invloed van invloedrijke feministen vooral gestreden werd voor zelfbeschikking van de vrouw. Het programma van de radicale feministen bestond uit de volgende punten (naar Kuby):

- afwijzing van morele normen voor seksualiteit;
- afwijzing van het huwelijk, het moederschap en het gezin;
- abortus als ‘mensenrecht’;
- de werkende vrouw als het enige model;
- machtsstrijd tegen de man.

Vrouwen moesten baas kunnen zijn in eigen buik en vrij over anti-conceptie en abortus kunnen beschikken. Het beschikbaar komen van anticonceptie zorgde voor een van de grootste revoluties in de geschiedenis van de mensheid. Voor het eerst was het mogelijk om seksualiteit en voortplanting los te koppelen. Je kon seksueel actief zijn – binnen het huwelijk en buiten het huwelijk – zonder het risico van een zwangerschap, en mocht dat onverhoopt toch gebeuren, dan kon deze dankzij abortus alsnog tot een einde gebracht worden.

Fase II

Hierna ontstond een fase waarin vooral de emancipatie van homo’s prominent op de agenda stond. Dankzij een krachtige lobby van homoseksuele activisten werd homoseksualiteit meer en meer een geaccepteerd verschijnsel. Om een voorbeeld te geven van hoe snel deze acceptatie zich voltrok: nog in 2008 was de meerderheid van de Amerikaanse bevolking het eens met de stelling dat homoseksueel gedrag moreel onaanvaardbaar is en homoseksuele relaties niet de wettelijke erkenning als huwelijk zou moeten krijgen. In 2014, zes jaar later, vond de meerderheid van de Amerikaanse bevolking dat het huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht gelegitimeerd zou moeten worden. De strijd begon met de vraag om ruimte: homo’s wilden niet slechts gedoogd, maar ook erkend worden en juridisch over dezelfde rechten beschikken als hetero’s. Homo’s dienden hetzelfde recht te hebben om bloed te doneren

als hetero's, ondanks verhoogd risico voor anderen. Hun dat recht ontzeggen betekent immers discriminatie, en dat is erger dan een verhoogd gezondheidsrisico voor anderen.

Inmiddels zijn we deze fase ver voorbij. Wat begon als een pleidooi voor tolerantie eindigde met een verovering van de cultuur.³ Het gaat niet langer om tolerantie, maar om onvoorwaardelijke acceptatie. Zo stelt Jeffrey Levi, voormalig directeur van de National Gay and Lesbian Task Force, de Amerikaanse variant van het COC: 'Wij [homoseksuelen] zoeken niet langer alleen maar recht op privacy en bescherming (...) Wij hebben een recht – zoals heteroseksuelen dat al hebben – om te zien dat de regering en de maatschappij onze levens goedkeurt.'⁴ Kortom: wie vandaag de dag van mening is dat een homoseksuele levensstijl moreel niet aanvaardbaar is, is intolerant en discrimineert. Het verzoek om getolereerd te worden, leidt uiteindelijk tot de uitsluiting van hen die homoseksualiteit niet kunnen accepteren.

Fase III

Nu de homo-emancipatie grotendeels gerealiseerd lijkt – onder meer het homohuwelijk werd een feit – lijkt er een derde fase aangebroken: die van de emancipatie van transgenders: mensen die te maken hebben met genderdysforie, onbehagen over de eigen geslachtelijkheid, waardoor ze zich niet thuis voelen in de geslachtsrol die past bij hun biologische geslacht (m/v). Het gaat voorvechters van deze revolutie om twee zaken: 1. volledige toegang voor iedereen tot de mogelijkheid van geslachtsaanpassing en 2. volledige acceptatie van transgenders in de maatschappij en het publieke domein. Volgens Al Mohler is deze ontwikkeling de meest ingrijpende binnen de hele seksuele revolutie.⁵ Hoewel de homobeweging op allerlei punten brak met de traditionele seksuele moraal, verwierp ze niet het onderscheid tussen de geslachten. Dat doet de transgenderbeweging wel. En daarmee ondermijnt ze de meest basale structuren van de maatschappij, aldus Mohler. De

3. Reilly, *Making Gay Okay*, 10.

4. Geciteerd in Reilly, *Making Gay Okay*, 7.

5. Mohler, *We Cannot Be Silent*, 69.

transgenderbeweging ondermijnt immers een van de meest fundamentele aspecten van het mens-zijn: het biologische gegeven dat je man of vrouw bent. Dat laatste is volgens de aanhangers van deze beweging niet meer dan een biologische toevalligheid die je achter je kunt laten en overwinnen kunt. ‘Het moderne seculiere denken vindt dat ons gender [dus hoe we onze geslachtelijkheid uiten; MK] uiteindelijk aan ons is en dat (...) gender en biologie niet noodzakelijk gelinkt zijn.’⁶ Wat de transgenderbeweging voorstaat, is uiteindelijk niets anders dan de afschaffing van het biologische geslacht als bepalend criterium voor wie je bent en hoe je je uit. Dat is een ingrijpende vertekening en omkering van de werkelijkheid. Want wat je ook aan je lichaam verandert door middel van chirurgie en hormoonbehandelingen, de genetische aanleg van een individu kan niet gewijzigd worden en zal zich ook blijven aandienen. De transgenderbeweging stelt zich tot doel dat mensen zich kunnen bevrijden van de ‘dictatuur van de natuur’ (Kuby) en volledige vrijheid hebben om zich te kunnen uiten hoe ze willen.

Het biologische geslacht van de mens als man en vrouw heeft geen betekenis voor zijn identiteit. Het vormt veeleer een ‘dictatuur van de natuur’ boven de vrije zelfdefinitie van de mens. Hieruit moet de mens zich bevrijden. De identiteit van de mens wordt veel meer door zijn gewenste seksuele oriëntatie bepaald en is daarom flexibel, veranderlijk en meervoudig.⁷

Deze revolutie is zo ingrijpend omdat ze zich tot doel gesteld heeft de heteroseksualiteit als norm uit te bannen. Niet langer dienen heteroseksualiteit en alles wat daarbij hoort normatief en leidend te zijn in de inrichting van de samenleving.

En dat brengt me op een laatste opmerking als het gaat over de seksuele revolutie: achter de seksuele revolutie schuilt een andere revolutie: een revolutie in het waarheidsbegrip. Dat lijkt de diepste verklaring voor het succes van de seksuele revolutie de afgelopen halve eeuw. Het is niet toevallig dat de seksuele revolutie

6. Mohler, *We Cannot Be Silent*, 107.

7. Kuby, *De seksuele revolutie*, 77.

juist plaatsvond in een periode dat er in het westerse denken ook een andere revolutie plaatsvond: het postmodernisme, dat ervan uitgaat dat er niet zoiets bestaat als waarheid, dat waarheid een sociaal construct is dat al naargelang de omstandigheden kan veranderen en dat er geen vastgestelde normen zijn om te bepalen of iets waar of onwaar, goed of fout is.

In tegenstelling tot het postmodernisme gaat het klassiek christelijke denken uit van een door God gewilde structurering van de werkelijkheid, een voorgegeven orde die onze wereld en werkelijkheid bepaalt. Daar hoort de binaire tweedeling van de mens als man en vrouw bij, daar horen ook huwelijk en gezin bij als fundamentele basisstructuren van de samenleving. Dat is niet alleen christelijk, ook het klassieke denken in de oudheid sluit hier op aan: er is geen *polis*, geen samenleving mogelijk zonder het gezin als fundamentele basis.⁸

Het postmodernisme breekt volledig met deze manier van denken. Er is niet zoiets als objectieve waarheid, er zijn geen vaststaande richtlijnen waarlangs we ons leven of de samenleving zouden moeten inrichten. Uiteraard zijn er wel richtlijnen, maar deze zijn door *ons* bedacht; het zijn sociale constructen, door mensen bedacht en in stand gehouden. Achter deze door mensen bedachte richtlijnen, zo stelt het postmodernisme, schuilt vaak een verborgen machtsdenken waarmee mensen – bewust of onbewust – macht willen uitoefenen over anderen. Zo leidt het verheffen van heteroseksualiteit tot norm tot uitsluiting van anderen; het bevoorrechten van het gezin leidt tot onderdrukking en discriminatie van andere levensverbanden. Het postmoderne denken breekt met het oude denken door niet meer uit te gaan van voorgegeven goddelijke structuren in de werkelijkheid die bepalen hoe we ons leven zouden moeten inrichten, en radicaal te kiezen voor de keuzevrijheid van het individu. In de woorden van Gabriele Kuby: ‘God werd onttroond en de “autonome mens” op de troon van God geplaatst.’⁹ En als de autonome mens op de troon zit, is zijn wil wet.

8. Aldus Reilly in zijn analyse van de Griekse cultuur, Reilly, *Making Gay Okay*, 22-27.

9. Kuby, *De seksuele revolutie*, 82.

De keuzevrijheid van het individu, de vrijheid om te leven zoals je wilt, is de norm. En dan geldt uiteraard: zoveel hoofden, zoveel zinnen. Diversiteit is het toverwoord, het mantra van het postmodernisme, en dat zien we weerspiegeld in de openheid voor zo ongeveer alles wat seksueel mogelijk is. Niemand hoeft voor een ander te bepalen wat goed of waar is – want dat is iets subjectiefs en persoonlijks. Vandaar dat het Amerikaans Hoogerechtshof in 1992 bepaalde dat ‘tot het hart van vrijheid het recht [behoort] om je eigen concept te definiëren van het bestaan, van betekenis, van het universum en van het mysterie van het menselijke leven’.¹⁰ Wat in de oudheid als ongehoorde nonsens had geklonken: dat je op eigen houtje de betekenis van het universum, van het leven kunt bepalen, is nu tot definitie verheven. In plaats van behoedzaam erachter zien te komen wat de betekenis is van het universum en van het leven, zijn wij het nu zelf die bepalen wat die betekenis is – en we leggen die betekenis ook dwingend op. Dit is het duidelijkst zichtbaar bij de transgenderbeweging. Je moet proberen je te ontworstelen aan de voorgegeven structuur van je geslacht, om zelf je leven te herdefiniëren zoals jij dat wilt. De voorgegeven mal van je geslachtelijkheid is onderdrukkend, de samenleving die verwacht dat je daarnaar leeft is onderdrukkend – en daarom moeten er mogelijkheden gecreëerd worden om je daaraan te ontworstelen en je te ‘bevrijden’.

Resumerend: het succes van de seksuele revolutie is het gevolg van een diep waarheidsrelativisme dat tot een totale omkeer leidt van de oude manier van denken en leven. Niets staat meer vast, niets is meer heilig, alles is mogelijk. Dat wordt ook heel bewust nagestreefd door intellectuelen binnen de lhbt-gemeenschap. Het gaat erom, aldus Paula Ettelbrick, een Amerikaanse lhbt-activiste, dat de hele structuur van de werkelijkheid getransformeerd wordt, dat de grenzen van seks, seksualiteit en gezin opzij geduwd worden en de visie van de samenleving op de werkelijkheid radicaal herordend wordt.¹¹ Dat is de verborgen agenda van de lhbt-beweging: het gaat niet meer om ruimte of tolerantie, maar om een

10. <https://web.utk.edu/~sceb/decisions/Casey.htm>

11. Reilly, *Making Gay Okay*, 7.

totale herordening van de samenleving. Dit laat zien dat heel deze discussie uiteindelijk een debat is om de diepste aard van de werkelijkheid en waarbij de centrale vraag is: bepalen wij deze of is deze bepaald?

Het angstige bij dergelijke ontwikkelingen – waarbij dus de diepste aard van de werkelijkheid op de schop gaat – is dat er tegelijkertijd ook een omkering van alle waarden plaatsvindt die in die oude wereld als heilig en goed werden geacht. Wat vroeger kwaad werd geheten, sodomie bijvoorbeeld, is nu goed en normaal. Wat vroeger ondenkbaar was, namelijk de afschaffing van je geslacht, is nu een teken van emancipatie en vrijheid. Wat vroeger negatief geduid werd, wordt nu positief geduid. Wie echter niet meegaat in die transitie, in die nieuwe moraal, omdat hij de oude wijn beter vindt dan de nieuwe, loopt het gevaar verdacht te worden. Zij die vasthouden aan de oude moraal, worden nu zelf immoreel. Orthodoxe christenen staan, aldus Al Mohler, op dit moment aan de verkeerde kant van de moraal.¹² Wie moeite heeft met homoseksualiteit wordt homofob genoemd, predikanten die zich verzetten tegen de nieuwe moraal zijn ‘haatdominees’. Dat is een gevaarlijke ontwikkeling. Het is symptomatisch dat men mensen die niet meegaan in de nieuwe moraal, ook niet meer begrijpt. De ophef in de samenleving rond de Nashvilleverklaring in 2019 was daar het sprekende bewijs van. Ook binnen kerken gaat men volop mee in deze tendens. Ondertekenaars van de Nashvilleverklaring worden weggezet als nieuwe ‘kettlers’.

Wat zijn de gevolgen van de seksuele revolutie?

In het onderstaande worden drie aspecten belicht: het ideologische aspect, het juridische aspect en het morele aspect.

Ideologisch

In de eerste plaats: de ontwikkelingen die hierboven zijn geschetst hebben tot gevolg gehad dat er in het Westen sprake is van een nogal dwingende campagne om de hoofden en de harten van de bevolking mee te krijgen in de nieuwe opvattingen en moraal. Er is sprake

12. Mohler, *We Cannot Be Silent*, 3.

van een ideologische agenda die de westerse bevolking behoorlijk dwingend wordt opgelegd. De in 2018 overleden Duitse filosoof Robert Spaemann schroomde niet om te zeggen dat de mensen in het Westen, vaak zonder zich ervan bewust te zijn, momenteel onderworpen zijn aan een heropvoedingsprogramma dat heel bewust doorgevoerd wordt door regeringen, media en – daarachter – allerlei belangenorganisaties die hun stempel op de samenleving willen zetten.¹³ Het is een top-downrevolutie die ons van hogerhand opgelegd wordt, zonder dat er heel nadrukkelijk om gevraagd is.¹⁴ Zeer gedocumenteerd en met bewijsstukken toont Kuby aan hoe deze agenda gestimuleerd wordt door zowel de VN als de EU.¹⁵ Hierbij is sprake van een machtige lobby van allerlei lhbt-netwerken die in samenspraak met diverse non-gouvernementele organisaties een mondiale agenda nastreven om hun opvattingen op alle niveaus van de samenleving toe te passen. Zij weten een ongekeerde invloed uit te oefenen op de politiek, de rechtspraak, de media, het onderwijs en het bedrijfsleven – tot en met de genderneutrale kinderkleding van de Hema en de populaire Ikea-tas in regenboogkleuren. Waar het hun onder meer om gaat, is de afschaffing van de bipolaire geslachtenlijkheden, het afbreken van de normativiteit van heteroseksualiteit, volledige juridische gelijkstelling van homoseksuele partnerschappen, beïnvloeding van het onderwijssysteem en criminalisering van andersdenkenden – in casu de aanhangers van de oude moraal.¹⁶ Het is een ideologie die totalitaire trekjes draagt en zich tot doel stelt de nieuwe moraal overall ingang te doen vinden, met name uiteraard onder een nieuwe generatie. Vandaar paarse vrijdagen op school en onderwijsdoelen die ruimhartig aandacht dienen te besteden aan seksuele diversiteit in de klas, daarbij al dan niet geholpen door Dokter Corrie ...

Juridisch

Ideologieën kunnen echter pas echt doeltreffend ingang vinden in

13. In zijn voorwoord op het boek van Kuby, *De seksuele revolutie*, 9.

14. Kuby, *De seksuele revolutie*, 79.

15. Zie hoofdstuk 4-7 van haar studie.

16. Kuby, *De seksuele revolutie*, 18, 93.

een samenleving als zij een gedegen juridische fundering krijgen. Voor morele revoluties zijn juridische revoluties nodig.¹⁷ Vandaar dat in het kielzog van de seksuele revolutie op allerlei terreinen – en met succes – is ingezet op verandering van de wet. Het grootste succes was uiteraard de openstelling van het huwelijk voor mensen van gelijk geslacht. In wereldhistorisch perspectief was het een ongekende revolutie dat de definitie van het huwelijk, als zijnde een relatie tussen een man en een vrouw met het vermogen om kinderen voort te brengen, nu ook toepasbaar werd op mensen van hetzelfde geslacht die, anders dan man en vrouw, uiteraard niet het vermogen hebben kinderen voort te brengen, althans niet samen.

Maar ook op dat punt werd het recht gewijzigd. Homokoppels kregen het recht om, net als heteroseksuele stellen, kinderen te adopteren of via kunstmatige technieken kinderen te verwekken met eigen biologisch materiaal.

Nu dit allemaal verwerkelijkt is, is de nieuwe stip op de horizon de aanpassing van de grondwet, zodat de vrijheid om je seksuele oriëntatie te volgen opgenomen wordt in het non-discriminatiebeginsel van artikel 1. Dat betekent dat elk moreel oordeel over hoe mensen omgaan met seksualiteit in principe onmogelijk wordt, omdat het discriminerend is. Wat de gevolgen zijn voor scholen, het bedrijfsleven en mogelijk zelfs voor kerken laat zich raden. Seksuele oriëntatie is echter een heel diffuus begrip. Want waar liggen de grenzen? Als transgenders het recht hebben hun seksuele oriëntatie te volgen, hoe zit het dan met pedofielen of mensen met een onbedwingbare neiging tot bestialiteit of necrofilie? Hebben zij ook het recht hun seksuele oriëntatie te volgen? En als twee mensen van hetzelfde geslacht de voorrechten van een huwelijk kunnen genieten, geldt dat dan ook voor twee broers of zussen die samenwonen en dat ook in een contract of levensverband willen vastleggen? Kortom, het is erg tricky om de subjectieve gevoelens van individuen tot leidraad en basis te maken voor het creëren van rechten en voorrechten. Gabriele Kuby wijst er terecht op dat de ijver van de VN en de EU voor de rechten van lhbt'ers iets

17. Mohler, *We Cannot Be Silent*, 119.

selectiefs heeft. Vervolgde religieuze minderheden krijgen vaak nog geen klein gedeelte van de aandacht die deze groep krijgt. Uiteraard is elk geval van homohaat of -geweld er een teveel. Daar moet aandacht voor zijn. Maar het staat niet in verhouding tot het aantal christenen dat jaarlijks vanwege hun geloof sterft (ruim 4000 per jaar).

De spannendste vraag is natuurlijk in hoeverre de juridische strijd voor seksuele rechten de vrijheid van godsdienst in het gedrang brengt. Voor een deel is dat al het geval. Een voorbeeld hiervan is wat er in 2014 in Houston gebeurde. Daar was een discussie over een op handen zijnde wet die het transgenders mogelijk maakte een klacht in te dienen als hun de toegang werd ontzegd tot het toilet van hun eigen voorkeur. Er werd een petitie gestart om deze wet te voorkomen. Hierbij waren verschillende predikanten betrokken, die hun gemeenteleden mobiliseerden om deze petitie te tekenen. Het liep er echter op uit dat de bewuste predikanten door Houston gedagvaard werden vanwege hun betrokkenheid bij deze actie. Eis bij de dagvaarding was dat de bewuste predikanten inzage moesten geven in de preken waarin ze over de petitie hadden gesproken, en ook in alle andere preken waarin ze hun mening hadden gegeven over seksualiteit, homoseksualiteit en gender. Gelukkig voor de predikanten liep de zaak met een sisser af, maar wanneer breekt het moment aan dat het niet meer met een sisser afloopt? Voormalig atheïst Peter Hitchens schreef:

Een nieuw en onverdraagzaam utopisme wil de laatst overgebleven sporen van het christendom verwijderen uit de wetten en constituties van Europa en Noord-Amerika. Dit keer gebeurt het vooral ten behoeve van individuele vrijheden die voortgekomen zijn uit de culturele revolutie van de jaren zestig van de twintigste eeuw. Men ontsteekt thans in woede bij de geringste suggestie dat seksuele drift betoomd zou moeten worden door morele grenzen.¹⁸

Kortom, er zijn ideologische krachten in het spel die – zoals de ondertitel van Kuby's boek luidt – uit naam van de vrijheid de

18. Hitchens, *Opstand tegen God*, 209.

vrijheid vernietigen. En wanneer de vrijheid van de een de onvrijheid van de ander gaat betekenen, zitten we heel dicht aan tegen totalitair denken dat andersdenkenden in de naam van de vrijheid monddood wil maken.

Moreel

Een derde gevolg van de seksuele revolutie is de geweldige devaluatie van de seksuele moraal. De gepredikte vrijheid heeft in de praktijk geleid tot geweldige onvrijheid en toename van de seksuele problematiek. Dat is natuurlijk een waardeoordeel, maar elke psycholoog, maatschappelijk werker, predikant of ambtsdrager weet daarvan mee te praten. De nieuwe seksuele vrijheid heeft geleid tot ontbinding van huwelijkstrouw, tot significante stijging van het aantal echtscheidingen, tot grote persoonlijke seksuele problematiek, tot trivialisering van de seksualiteit en – in de woorden van Myrthe Hilkens – tot de pornoficatie van de samenleving. Om nog een keer Gabriele Kuby te citeren:

Wanneer we nuchter kijken naar de toestand van onze samenleving, naar de gebroken gezinnen, de alleenstaande moeders en vaders en hun kinderen, de jonge mensen met diepe psychische wonden, de miljoenen pornoverslaafden, de miljoenen seksueel misbruikte kinderen, de miljoenen geaborteerde kinderen en naar onze eigen manier van leven; wanneer we er vragen over stellen aan leerkrachten, artsen, psychiaters, therapeuten, maatschappelijk werkers en jeugddiensten, dan lijkt het geluk zich van dit soort vrijheid geschrokken af te wenden. Wij beschouwen de jeugd als garantie voor geluk, maar we maken een samenleving waarin er minder en minder kinderen en steeds meer droeve ouderen zijn.¹⁹

De verruiming van de seksuele grenzen wordt voorgesteld als een vergroting van onze vrijheid, maar zij leidt in de praktijk tot onvrijheid en verslaving. Kortom, de seksuele revolutie, al heeft ze geleid – en dat is een van de weinige voordelen die genoemd kunnen worden – tot het meer bespreekbaar worden van mense-

19. Kuby, *De seksuele revolutie*, 13-14.

lijke seksualiteit, heeft niet bijgedragen aan het oplossen van de grote problemen van deze tijd, maar deze alleen maar vergroot.

Dat hadden we overigens zonder de seksuele revolutie ook kunnen weten. Wie de les van de geschiedenis ter harte neemt, weet dat deregulering van de seksuele normen altijd leidt tot seksualisering van de samenleving. En die weet ook dat seksualisering van de samenleving uiteindelijk leidt tot ontbinding van de samenleving. Naar een gezegde: ‘Zoals het met seksualiteit gaat, gaat het met het gezin; zoals het met het gezin gaat, gaat het met de samenleving.’²⁰ Als gevolg van de seksuele revolutie pleegt het Westen demografische zelfmoord doordat de vervangingsgraad niet eens gehaald wordt. En al wordt dat in Nederland nog steeds gecompenseerd door het grote aantal immigranten dat hiernaartoe trekt, niet voor niets waarschuwt demograaf Jan Latten al jarenlang dat Nederland demografisch gezien op uitsterfkoers ligt, waarbij op de lange termijn een krimpende hoeveel jongeren de verzorgingsstaat met een steeds toenemend aantal ouderen draaiend zal moeten houden – om maar een ding te noemen. En zoals de Duitse auteur Kurt Heinz schreef: ‘De maatschappij kan zonder twijfel zonder homoseksuele paren en partnerschappen leven en overleven. Ze zal echter ophouden te gedijen indien vrouwen en mannen hun levens niet voor kinderen openstellen en daarvoor ook als ouders een leven lang verantwoording dragen.’²¹ Maar in plaats van te investeren in stabiele relaties en gezonde gezinnen, is het Westen betoverd door de mantra’s van seksuele vrijheid en diversiteit.

Tot slot

Enkele jaren geleden schreef de Australische tennislegende Margaret Court, zelf christen, een open brief waarin zij kritiek uitte op de steun die vliegmaatschappij Qantas uitsprak jegens huwelijken voor personen van hetzelfde geslacht. In reactie hierop kreeg zij een scherpe tweet van toptennister Martina Navrátilová: ‘Bedankt Qantas voor jullie steun. En Margaret – je bent te

20. Kuby, *De seksuele revolutie*, 65.

21. Kuby, *De seksuele revolutie*, 166.

ver gegaan. Schaam je. *#wrongsideofhistory*.' Vooral die laatste woorden intrigeren: staan christenen aan de verkeerde kant van de geschiedenis? Misschien. Maar uiteindelijk is dat niet het belangrijkste. Veel belangrijker is de vraag: staan we aan de kant van God? In een samenleving waarin – in de woorden van Psalm 11 – de fundamenten worden omgestoten (vs. 3) dient zich de vraag aan: hoe zullen we dan leven? Die vraag wordt in deze psalm ook gesteld: wat zal de rechtvaardige doen (vs. 3)? Hoe zullen wij leven in een cultuur waarin de fundamenten worden omgestoten? Waar Davids vrienden hem adviseren om maar te vluchten, geeft David echter het enige antwoord dat voldoet. 'Ik vertrouw op de Heere' (vs. 1). Want David weet: 'De Heere is in Zijn heilig paleis, Zijn troon staat in de hemel' (vs. 4). Er is een troon – er wordt geregeerd. Wie dat weet, wie dat gelooft, hoeft niet te vluchten, hoeft ook niet zijn hoofd in het zand te steken alsof er niets aan de hand is, maar mag weten: God regeert. In tijden van geestelijke en maatschappelijke bloei, maar net zo goed in tijden van geestelijke, morele en maatschappelijke neergang. En – dat is het tweede dat deze psalm ons leert – een tijd dat de fundamenten worden omgestoten is ook een tijd van beproeving. 'Zijn blikken beproeven de mensenkinderen' (vs. 4). Een tijd van crisis is ook een testtijd, waarin God mensen toetst. Ga je mee met de stroom of blijf je waken bij de fundamenten, ook als dat een imago oplevert van vooroordeel, intolerantie en haat? Zo wordt vanzelf duidelijk wie je bent en waar je staat. In dat licht is het oordeel van mensen uiteindelijk irrelevant en is er maar één oordeel dat telt: dat van God. En God is rechtvaardig (vs. 7). Hij haat de goddeloze en wie geweld liefheeft (vs. 5), maar Hij heeft rechtvaardige daden lief. En dat wat Hij belooft, is het meer dan waard om tegen de stroom in te gaan en desnoods eenzaam in de cultuur te staan: de oprechten zullen Zijn aangezicht aanschouwen (vs. 7). Dat – en niet minder – staat er op het spel.